

Seat No. _____

HA-16080002040200

M. Com. (Sem. IV) (CBCS) (W.E.F. 2016) Examination

April - 2023

Financial Accounting For Managers

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours / Total Marks : 70

- સૂચના : (1) પ્રશ્નની જમણી બાજુ ગુણ દર્શાવેલા છે.
(2) કુલ ચાર પ્રશ્નો છે.
(3) જરૂરી ગણતરી જવાબના ભાગરૂપે છે.

- 1 નીચે આપેલી વિગતોમાંથી ઓક્ટોબરથી ડિસેમ્બર સુધીના ત્રણ મહિના માટે રોકડ બજેટ તૈયાર કરો. **20**

મહિનાઓ	વેચાણ	ખરીદી	મજૂરી	અન્ય ખર્ચાઓ
ઓગસ્ટ	2,80,000	1,92,000	60,000	20,000
સપ્ટેમ્બર	3,00,000	1,80,000	60,000	24,000
ઓક્ટોબર	3,20,000	1,92,000	72,000	24,000
નવેમ્બર	3,28,000	1,60,000	72,000	32,000
ડિસેમ્બર	3,56,000	2,00,000	80,000	32,000

- (1) નવેમ્બરમાં ચૂકવવાનો એડવાન્સ ટેક્સ ₹ 20,000 અને ઓક્ટોબરમાં મશીનરીની ખરીદીના ₹ 40,000.
(2) દર મહિને ₹ 1,200 ભાડું ચૂકવવાનું છે.
(3) રોકડ વેચાણ અને રોકડ ખરીદી એ કુલ વેચાણના/ખરીદીના 10% છે.
(4) સમયગાળો : કેડિટ વેચાણ 2 મહિના, કેડિટ ખરીદી 1 મહિનો, મજૂરી $\frac{1}{2}$ મહિનો અને અન્ય ખર્ચ 1/2 મહિનો છે.
(5) તા. 1-10-2021 પર ₹ 80,000 રોકડ રકમનું શેષ.

અથવા

- 1 યશવી કંપની લિમિટેડ નીચેની માહિતી પ્રદાન કરે છે. **20**
- 50,000 એકમોનું વેચાણ
 - યુનિટ દીઠ વેચાણ ભાવ ₹ 20
 - યુનિટ દીઠ બદલાતી (અસ્થિર) કિંમત ₹ 15
 - યુનિટ દીઠ સરેરાશ કિંમત ₹ 17
 - કુલ સ્થિર ખર્ચ ₹ 3,00,000
 - સરેરાશ સંગ્રહ સમયગાળો 40 દિવસ.

કંપની ગ્રાહક દ્વારા ક્રેડિટ ખરીદી કર્યા પછી 15 દિવસ પહેલાં ચુકવણી માટે 3% રોકડ છૂટ આપવાની વિચારણા કરી રહ્યા છે. એવી અપેક્ષા છે કે આ નીતિને કારણે વેચાણમાં 20%નો વધારો થશે. માની લો કે ઘાલખાધ ઉપર અસર થશે નહીં. સંગ્રહનો સમયગાળો 20 દિવસમાં ઘટાડો થશે. એક અંદાજ મુજબ કંપની દ્વારા અપેક્ષિત રોકાણો પર વળતર 16% છે, કુલ વેચાણમાં 50% ડિસ્કાઉન્ટનું રહેશે. સૂચિત યોજનાનો અમલ થવો જોઈએ? જો હા, તો પછી કેમ?

2 નિધિ લિ.નું પાકું સરવૈયું તા. 31-3-2022નું નીચે મુજબ હતું :

20

જવાબદારીઓ	₹	મિલકતો	₹
સત્તાવાર મૂડી	15,00,000	જમીન અને મકાન	79,840
1400 પ્રેફ. શેર દરેક		ગૌણ કંપનીના શેર	32,000
રૂ. 100નો પૂર્ણ ભરાયેલ	1,40,000	મશીનરી	1,60,000
10,000 ઈક્વિટી શેર		રોકાણો	
રૂ. 10નો પૂર્ણ ભરાયેલ	1,00,000	(લાંબાગાળાના)	28,000
શેર પ્રીમિયમ	22,440	સ્ટોક	76,800
નફા-નુકસાન ખાતું	1,04,800	દેવાદારો	2,40,000
સામાન્ય અનામત	56,000	રોકડ સિલક	8,000
9% ડિબેન્ચર	11,200	પ્રાથમિક ખર્ચા	2,000
બેન્ક લોન (લાંબાગાળાની)	4,000		
લેણદારો	1,53,000		
સૂચિત ડિવિડન્ડ	13,600		
દેવીહૂંડી	21,600		
	6,26,640		6,26,640

વધારાની માહિતી :

- (1) જમીન અને મકાનની પુનઃસ્થાપના કિંમત ₹ 1,45,400.
- (2) ગૌણ કંપનીના શેરનું મૂલ્ય હાલમાં ₹ 40,000 નક્કી થયું.
- (3) રોકાણોની કિંમત ₹ 31,200 આંકવામાં આવી.
- (4) કર પહેલાંનો નફો ₹ 1,20,000.
- (5) દર વર્ષે ₹ 400નો સ્ટોક નકામો હોવાને કારણે કાઢી નાખવામાં આવે છે અને તે માંડી વાળવામાં આવે છે.
- (6) પુનઃ સ્થાપના કિંમતના આધારે જમીન અને મકાન પર વધારાનો ઘસારો ₹ 4,560 માંડી વાળવાનો છે.
- (7) ગયા વર્ષના વેચાણ પર થયેલ નફો ₹ 2,000 આ વર્ષના નફામાં સમાયેલ છે.
- (8) ચાલુ વર્ષના નફા-નુકસાન ખાતે ઉધારેલ મોટર વેચાણની ખોટ ₹ 200 છે.
- (9) બેન્ક લોન પર વ્યાજ ₹ 200 ચાલુ વર્ષના નફાની ગણતરી કરતી વખતે કાપવામાં આવેલ છે.

ગણતરી કરો :

- (10) કુલ રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો દર
- (11) ચોખ્ખી રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો દર
- (12) માલિકીની રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો દર નક્કી કરો.

અથવા

2 વર્ષ 2020-21 અને 2021-22 માટે પ્રાક્ષી કંપની લિમિટેડના પાકા સરવૈયા 20
 અને નફા-નુકસાન ખાતાં નીચે મુજબ છે, તેના પરથી રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો
 દર શોધો.

પાકાં સરવૈયા

જવાબદારીઓ	2020-21	2021-22	મિલકતો	2020-21	2021-22
	₹	₹		₹	₹
ઈક્વિટી શેરમૂડી	25,00,000	30,00,000	સ્થિર મિલકતો	49,00,000	57,00,000
પ્રેફ. શેરમૂડી	10,00,000	-	સ્ટોક	5,00,000	10,00,000
અનામત ભંડોળ	10,00,000	10,00,000	દેવાદારો	9,10,000	14,61,000
મૂડી પરત અનામત	-	5,00,000	રોકડ સિલક	45,000	90,000
નફા-નુકસાન ખાતું	-	1,00,000	બેન્ક સિલક	-	2,00,000
8%ના ડિબેન્ચર	10,00,000	20,00,000	પ્રાથમિક ખર્ચા	60,000	54,000
બેન્ક ઓવરડ્રાફ્ટ	2,00,000	-	ડિબેન્ચર વટાવ	45,000	95,000
લેણદારો	8,00,000	10,00,000	નફા-નુકસાન		
કરવેરાની જોગવાઈ	-	7,00,000	ખાતું	40,000	-
સૂચિત ડિવિડન્ડ	-	3,00,000			
	65,00,000	86,00,000		65,00,000	86,00,000

નફા-નુકસાન ખાતાં

વિગત	2020-21	2021-22	વિગત	2020-21	2021-22
	₹	₹		₹	₹
બાકી આગળ લાવ્યા	-	40,000	વર્ષ દરમિયાન		
ડિબેન્ચર વ્યાજ	80,000	1,60,000	નફો	1,40,000	19,00,000
ડિરેક્ટર ફી	1,00,000	1,00,000	બાકી આગળ		
કરવેરાની જોગવાઈ	-	7,00,000	લઈ ગયા	40,000	-
સૂચિત ડિવિડન્ડ	-	3,00,000			
સામાન્ય અનામત	-				
ખાતે લઈ ગયા	-	5,00,000			
બાકી આગળ લઈ ગયા	-	1,00,000			
	1,80,000	19,00,000		1,80,000	19,00,000

- 3 કેશવી કંપની ત્રણ પ્રકારના મોબાઈલના સાધનોનું ઉત્પાદન કરે છે. તે નીચેની માહિતી પૂરી પાડે છે : 15

વિગત	મોબાઈલના સાધનો		
	A	B	C
વપરાયેલ ક્ષમતા	20%	40%	40%
ઉત્પાદિત એકમો	3,000	7,500	9,000
એકમદીઠ પડતર (₹)			
માલસામાન	20	32	36
મજૂરી	10	12	16
ચલિત ખર્ચા	7	9	11
સ્થિર ખર્ચા	6	9	10
કુલ પડતર	43	62	73
એકમદીઠ વેચાણ કિંમત	40	75	85
નફો/નુકસાન	-3	13	12

સંચાલકો વસ્તુ A બંધ કરવાનું વિચારે છે અને વસ્તુ Aની બિન વપરાયેલ ક્ષમતાને વસ્તુ B અને C વચ્ચે સરખે હિસ્સે વાપરવા વિચારે છે. કિંમત અને ખર્ચામાં અપેક્ષિત વધારો નીચે મુજબ છે :

વિગત	B	C
માલસામાન	10%	10%
મજૂરી	5%	5%
વેચાણ કિંમત	2%	5%

સ્થિર ખર્ચામાં કોઈ ફેરફાર થશે નહીં. સંભવિત ફેરફાર અંગે નફા આયોજક તરીકે તમારો શું અભિપ્રાય છે?

અથવા

- 3 નીચે આપેલી માહિતી સમર્થ કંપની લિમિટેડની છે : 15

સમય	કુલ વેચાણ ₹	કુલ પડતર ₹
1	4,00,000	4,30,000
2	6,00,000	5,50,000

ગણતરી કરો :

- (1) નફો જથ્થાનો ગુણોત્તર
- (2) સમતુલ્ય બિંદુએ વેચાણ
- (3) જ્યારે ખોટ ₹ 10,000 હોય ત્યારે વેચાણ
- (4) જ્યારે વેચાણ ₹ 8,00,000 હોય ત્યારે નફાની ગણતરી કરો.

- 4 ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે) 15

- (1) સંચાલન અંકુશ વ્યૂહરચનાના ફાયદા
- (2) લક્ષ્યાંક પડતર પદ્ધતિ
- (3) સરકારી હિસાબી પદ્ધતિનું મહત્વ
- (4) સંચાલકીય હિસાબનીશની ભૂમિકા

ENGLISH VERSION

- Instructions :**
- (1) Marks have been shown on the right side of question.
 - (2) There are total four questions.
 - (3) Necessary calculation is a part of your answer.

- 1 From the details given below prepare Cash Budget for three months from October to December: **20**

Months	Sales	Purchases	Labour	Other Exp.
August	2,80,000	1,92,000	60,000	20,000
September	3,00,000	1,80,000	60,000	24,000
October	3,20,000	1,92,000	72,000	24,000
November	3,28,000	1,60,000	72,000	32,000
December	3,56,000	2,00,000	80,000	32,000

- (1) Advance Tax ₹ 20,000 to be paid in November and purchase of machinery ₹ 40,000 in October.
- (2) Rent of ₹ 1,200 to be paid in every month.
- (3) Cash sales and cash purchases is 10% of total sales/purchases.
- (4) Time periods: credit sales 2 months, credit purchases 1 month, labour 1/2 month and other expenses 1/2 month.
- (5) Balance of cash on 1-10-2021 ₹ 80,000.

OR

- 1 Yashavi Company Ltd. provides the following information: **20**

- Sales 50,000 Units
- Selling Price per Unit ₹ 20
- Variable Cost per Unit ₹ 15
- Average Cost per Unit ₹ 17
- Total Fixed Cost ₹ 3,00,000
- Average Collection period 40 Days.

The company is contemplating to allow 3% cash discount for payment prior to 15th day after a credit purchase by a customer. It is expected that due to this policy the sales would be increase by 20%. Assume that bad debts will not be affected. The collection period will be decline to 20 days. The return on investments expected by the company is 16%. According to an estimate 50% of total sales would be on discount. Should the proposed plan be implemented? If yes, then why?

2 The balance sheet of Nidhi Ltd. as on 31-03-2022 was as under:

20

Liabilities	₹	Assets	₹
Authorized Capital	15,00,000	Land & Building	79,840
1400 Pref. shares of ₹ 100 each fully paid up	1,40,000	Shares of subsidiary Company	32,000
10,000 equity shares of ₹ 10 each fully paid up	1,00,000	Machinery	1,60,000
Share Premium	22,440	Investment (Long term)	28,000
P & L A/c	1,04,800	Stock	76,800
General Reserve	56,000	Debtors	2,40,000
9% Debentures	11,200	Cash balance	8,000
Bank Loan (Long term)	4,000	Preliminary exp.	2,000
Creditors	1,53,000		
Proposed Dividend	13,600		
Bills Payable	21,600		
	6,26,640		6,26,640

Additional Information:

- (1) Valuer valued replacement cost of Land and Building at ₹ 1,45,400.
- (2) Value of shares of subsidiary company is at present ₹ 40,000.
- (3) Investment is calculated ₹ 31,200.
- (4) Profit before tax is ₹ 1,20,000.
- (5) Every year, a stock of ₹ 400 becomes useless per year, which is written off.
- (6) ₹ 4,560 the extra depreciation is to be written off of Land and Building on the basis of reestablishment.
- (7) Profit of ₹ 2,000 on last year sale is included in this year profit.
- (8) ₹ 200 loss of motor selling is debited to profit and loss account.
- (9) ₹ 200 interest on bank loan is deducted while deciding the profit of the current year.

Calculate:

- (10) ROI on TCE
- (11) ROI on NCE
- (12) ROI on OCE

OR

- 2 Find out the rate of return on capital employed from B/S and P & L account of Prakshi Co. Ltd. for the years 2020-21 and 2021-22 are as under: 20

Balance Sheets

Liabilities	2020-21	2021-22	Assets	2020-21	2021-22
	₹	₹		₹	₹
Equity share capital	25,00,000	30,00,000	Fixed Assets	49,00,000	57,00,000
Pref. share capital	10,00,000	-	Stock	5,00,000	10,00,000
Reserve fund	10,00,000	10,00,000	Debtors	9,10,000	14,61,000
Capital redemption reserve	-	5,00,000	Cash in hand	45,000	90,000
P & L A/c	-	1,00,000	Cash in bank	-	2,00,000
8% Debenture	10,00,000	20,00,000	Preliminary Exp.	60,000	54,000
Bank overdraft	2,00,000	-	Discount on debentures	45,000	95,000
Creditors	8,00,000	10,00,000	P & L account	40,000	-
Provision for taxation	-	7,00,000			
Proposed dividend	-	3,00,000			
	65,00,000	86,00,000		65,00,000	86,00,000

Profit & Loss A/c

Particulars	2020-21	2021-22	Particulars	2020-21	2021-22
	₹	₹		₹	₹
Balance b/f	-	40,000	Profit during the year	1,40,000	19,00,000
Interest on debentures	80,000	1,60,000	Balance c.d	40,000	-
Director's fee	1,00,000	1,00,000			
Provision for taxation	-	7,00,000			
Proposed dividend	-	3,00,000			
Provision for general reserve	-	5,00,000			
Balance c/d	-	1,00,000			
	1,80,000	19,00,000		1,80,000	19,00,000

- 3 Keshvi Company manufactures three types of mobile instruments. 15
Its provides following details:

Particulars	Mobile Instruments		
	A	B	C
Capacity utilized	20%	40%	40%
Units produced	3,000	7,500	9,000
Cost per unit (₹) :			
Materials	20	32	36
Labour/wages	10	12	16
Variable O/H	7	9	11
Fixed O/H	6	9	10
Total Cost	43	62	73
Selling price per unit	40	75	85
Profit/Loss	-3	13	12

The management proposes to discontinue model A and utilize the idle capacity of model A equally model B and C. Expected rise in price and cost are as under:

Particulars	B	C
Materials	10%	10%
Wages	5%	5%
Selling price	2%	5%

Fixed overhead remained unchanged. What is your opinion as a profit planner regarding the proposed change?

OR

- 3 Following data relating to Samarth Co. Ltd. 15

Period	Total sales ₹	Total cost ₹
1	4,00,000	4,30,000
2	6,00,000	5,50,000

Calculate:

- (1) Profit Volume Ratio
- (2) The Break-Even Point sales
- (3) Sales required to earn a Loss of ₹ 10,000
- (4) Profit required to sales of ₹ 8,00,000

- 4 Write short notes. (any two) 15

- (1) Benefits of Management Control Strategy
- (2) Target Costing
- (3) Importance of Government Accounting Method
- (4) Role Managerial Accountant.